

Khi nhìn vào bất kỳ nhóm ngành nghề nào, bạn cũng có thể thấy được các dấu hiệu tương tự. Vậy Hiệp hội các nhà Địa chất học Dầu khí thì sao? Nhìn kỹ bạn sẽ thấy có rất nhiều rắc rối trong đó. Một thành viên của hiệp hội nói với đồng nghiệp: “Có những hành vi trái đạo đức đang diễn ra ở mức độ lớn hơn chúng ta có thể nghĩ.” Đó là những hiện tượng như: sử dụng dữ liệu kỹ thuật số hay địa chấn sai; ăn trộm bản đồ và nguyên vật liệu; thổi phồng về sự hứa hẹn của một mỏ dầu.

Nhưng hãy nhớ là các nhà địa chất học dầu khí không đơn độc. Hiện tượng suy thoái đạo đức nghề nghiệp diễn ra ở khắp nơi.

Vậy chúng ta phải làm gì? Giả sử, thay vì nhớ lại 10 Lời răn của Chúa, chúng ta có thói quen ký tên sau mỗi lời thề thiêng liêng. Liệu một lời thề có tạo ra sự khác biệt theo cách mà chúng ta thấy 10 Lời răn của Chúa đã tạo ra sự khác biệt không? Chúng ta cần phải tìm ra câu trả lời – vì vậy chúng tôi tiến hành thí nghiệm tiếp theo.

Trong thí nghiệm này, nhóm đầu tiên sẽ làm một bài toán ma trận và nộp câu trả lời của họ cho người tổ chức thí nghiệm (người này sẽ đếm câu trả lời đúng của người nộp bài và thưởng cho họ số tiền tương ứng). Nhóm thứ hai cũng làm bài kiểm tra như vậy nhưng các thành viên trong nhóm được yêu cầu giữ lại bài làm của họ, sau đó nói cho người tổ chức thí nghiệm biết là họ đã trả lời đúng bao nhiêu câu hỏi. Người tiến hành thí nghiệm sẽ thưởng cho họ số tiền tương ứng.